

Саме з її іменем завжди буде пов'язаний старт незалежної непростой дороги українського професійного спорту.

Список літератури.

1. Головатенко О. М. Олімпійський рух в Україні. Участь українських спортсменів в Олімпійських іграх: навчально-методичний посібник. – Черкаси: Черкаський інститут банківської справи університету банківської справи Національного банку України, 2015. – 48 с.

2. Енциклопедія олімпійського спорту України / За ред. В. М. Платонова та І. Р. Мацишина. – К.: Олімпійська література, 2005. – 463 с.

3. Зимові олімпійські ігри: історія, хронологія, статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bukvar.su/fizkultura-i-sport/page,2,60911-Zimnieolimpiyskie-igry-istoriya-hronologiya-statistika.htm>

4. Юдіна Т. Перша олімпійська чемпіонка незалежної України Оксана Баюл відмовилася від українського громадянства / Українські національні новини. Інформаційне агентство, 22 серпня 2021.

Сопотницька О.В.¹ <https://orcid.org/0000-0003-2527-5097>
Сопотницький Р.С.²

СТУДЕНТСЬКИЙ ВОЛЕЙБОЛ В ТНПУ

¹**Тернопільський національний педагогічний університет ім.В.Гнатюка**

²**Тернопільська загальноосвітня школа №27 ім. Віктора Гурняка**

Annotation. The publication describes the sports successes and achievements of the TNPU men's volleyball team. The list of the best volleyball players – graduates of the Faculty of Physical Education of TNPU and their professional achievements is presented.

Key words. Student volleyball, men's volleyball team, faculty of physical education, TNPU.

Актуальність теми дослідження. Студентський спорт - складова частина спорту, культивована у вищих навчальних

зкладах, інтегруючи масовий спорт і спорт вищих досягнень. У багатьох вузах функціонують спортивні секції з різних видів спорту, в яких займаються студенти групи спортивного вдосконалення. В студентській молоді повинна бути сформована потреба в підвищенні рівня рухової активності. [3]. Спортивні змагання - одна з найбільш ефективних форм організації масової оздоровчої та спортивної роботи. Без участі в них немає спорту, немає виховання спортсмена. Вся система студентських спортивних змагань побудована на основі принципу "від простого до складного", тобто від внутрішньо вузівських залікових змагань у навчальній групі, на курсі (найчастіше за спрощеними правилами) до міжвузівських, всеукраїнських і до міжнародних студентських змагань [2].

Метою дослідження є висвітлити успіхи і досягнення волейболістів Тернопільського національного педагогічного університету імені В.Гнатюка.

Результати досліджень. Волейбол прийнято вважати однією з найбільш поширених спортивних ігор, популярних серед студентської молоді. У число найпопулярніших олімпійських видів спорту волейбол увійшов завдяки тому, що він простий в навчанні, широко доступний, динамічний в навчальному процесі [1].

Високі досягнення в студентському волейболі неможливі без чіткого кількісного вираження змагальної діяльності команд. З метою здійснення подальшого розвитку волейболу в закладах вищої освіти України шляхом залучення студентів до регулярних занять волейболом, федерація волейболу України проводить чемпіонат України «Студентська ліга». В 2001 році вперше в Незалежній Україні були проведені змагання Студентської волейбольної ліги. В цих змаганнях взяли участь чоловічі та жіночі команди, що склалися зі студентів та аспірантів денної форми навчання. Були сформовані перша та друга, а пізніше вища ліги студентських команд України.

Волейбол завжди займав одне з провідних місць в спортивному житті Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. З метою підвищення рівня спортивної підготовленості волейболістів, збільшення ігрового досвіду студентів практично від початку заснування Студентської ліги, чоловіча волейбольна команда ТНПУ активно брала участь у змаганнях чемпіонату України. З 2003 року команда ТНПУ розпочала участь в Чемпіонаті

студентської ліги України серед чоловічих команд вищої ліги і посіла третє місце в сезоні 2003-2004 років (тренер Степан Федорович Кічук). З 2005 року тренує команду Олена Валеріївна Сопотницька. Під керівництвом Олени Валеріївни команда університету продовжує брати участь в чемпіонаті студентської ліги України серед чоловічих команд і до сьогодні. А також є учасниками у всеукраїнських та міжнародних турнірах, спортивних іграх серед студентської молоді, літній універсіаді серед вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації Тернопільської області, літній універсіаді України.

Волейбольна команда ТНПУ має чималі досягнення в Чемпіонаті студентської ліги України:

2007-2008рр. – III місце (перша ліга), 2008-2009р. – II місце (перша ліга), 2009-2010р. – I місце (перша ліга), 2011-2012р. – I місце (перша ліга), 2012-2013р. – III місце (вища ліга), 2013-2014р. – III місце (вища ліга), 2014-2015р. – II місце (вища ліга), 2015-2016 рр. – II місце (вища ліга), 2017-2018 рр. – IV(вища ліга)

2018-2019рр. – II м. (вища ліга), 2019-2020рр. – II місце (вища ліга), 2020-2021рр. – III місце (вища ліга).

Серед студентів - випускників факультету фізичного виховання ТНПУ, вихованців Олени Сопотницької є гравці, які досягли високих спортивних результатів не лише в студентському, але й в професійному волейболі. А саме – Осадца Віталій, Паласюк Юрій, Багрій Тарас, Семотюк Назарій, Хваста Анатолій, Бойко Дмитро, Рижов Олексій, Гевко Денис, Тищенко Владислав, Калинський Юрій, Коваль Олександр, Лукашук Денис.

Осадца Віталій (1987 р.н.) – майстер спорту України, гравець збірної України. Віталій грав в багатьох волейбольних клубах України а також за її межами, де набував і накопичував професійний досвід. А саме, в сезоні 2004-2005 рр. гравець команди першої ліги ВК «Динамо» м. Житомир, в сезонах з 2005 по 2007 рр. гравець команди вищої ліги ВК «Закарпаття» м. Ужгород, в сезоні 2007-2008рр. гравець команди вищої ліги ВК «Лучеськ» м. Луцьк, в сезоні 2008-2009 рр. гравець команди вищої ліги ВК «Закарпаття» м. Ужгород, в сезоні 2009-2010 рр. гравець команди супер ліги ВК «Факел» м. Івано-Франківськ, в сезонах з 2010 по 2012 рр. гравець команди супер ліги ВК «Імпексагро спорт» м. Черкаси, в сезонах з 2012 по 2014 рр. гравець команди супер ліги ВК «Фаворит» м. Полтава, в сезоні

2014-2015рр. гравець команди супер ліги ВК «Шахтар» м. Солігорськ (Білорусь), в сезоні 2015-2016рр. гравець команди супер ліги ВК «Барком-Кажани» м. Львів, в сезоні 2016-2017рр. гравець національної збірної України, в сезоні 2016-2017рр. гравець команди супер ліги ВК «Локомотив» м. Харків, в сезонах з 2017 по 2019рр. гравець команди супер ліги ВК «Серце Поділля» м. Вінниця. На сьогоднішній день Віталій Осадца працює тренером з волейболу в ДЮСШ №1 м. Тернополя та помічником головного тренера команди «Поліція охорони – ЗУНУ - Динамо» м. Тернопіль, яка виступає в професіональній волейбольній лізі України.

Юрій Паласюк (1987 р.н.) – майстер спорту України, до сьогодні є гравцем найвищого дивізіону. З 2007 по 2011 рр. гравець команди першої ліги ВК «Будівельник» м. Тернопіль, 2011-2012 рр. гравець команди вищої ліги ВК «Новатор» м. Хмельницький, 2012-2014 рр. гравець команди вищої ліги ВК «Фаворит» м. Полтава, 2014-2015 рр. гравець команди супер ліги «Nefci» м. Баку (Азербайджан), з 2015 по 2017 рр. гравець команди вищої ліги ВК «Новатор» м. Хмельницький, з 2017 по 2019рр. гравець команди супер ліги ВК «Барком-Кажани» м. Львів, 2019-2020рр. гравець команди першої ліги ВК «Епіцентр» м. Городок, 2020-2021рр. гравець команди супер ліги ВК «Епіцентр» м. Городок, 2021-2022 рр. гравець команди вищої ліги ВК «Поліція охорони – ЗУНУ - Динамо» м. Тернопіль, 2022-2023 рр. гравець команди супер ліги ВК «Поліція охорони – ЗУНУ - Динамо» м. Тернопіль.

Тарас Багрій (1989 р.н.) – кандидат у майстри спорту України. З 2005 по 2007 рр. гравець команди першої ліги ВК «Маркохім» м. Маріуполь, 2007-2008 рр. гравець команди першої ліги ВК «Будівельник» м. Тернопіль, з 2008 по 2010 рр. гравець команди вищої ліги ВК «Новатор» м. Хмельницький, з 2010 по 2013 рр. гравець команди супер ліги ВК «Локо-Експрес» м. Харків, з 2013 по 2015рр. гравець команди супер ліги ВК «Барком-Кажани» м. Львів, 2015-2016рр. гравець команди вищої ліги ВК «Дагестан» Махачкала (Росія), 2016-2017рр. гравець команди першої ліги ВК «Payas» Туреччина), 2017-2018рр. гравець команди супер ліги ВК «Ettifaq» Саудівська Аравія.

Назарій Семотюк (1989 р.н.) – кандидат у майстри спорту України.

2011-2012 рр. гравець команди першої ліги ВК «Поділля» м. Тернопіль, з 2018 по 2020 рр. гравець команди вищої ліги ВК «ДСО - ТНЕУ» м. Тернопіль. З 2010 року і до сьогодні Назарій Петрович працює на посаді тренера - викладача з волейболу в ДЮСШ №1 м. Тернополя, був помічником головного тренера збірної України серед юнаків 2003р.н. сезону 2018-2019рр.. Його вихованці є щорічними чемпіонами області, срібними призерами чемпіонату України "Дитяча ліга" серед юнаків 2002 та 2004 років народження сезону 2016-2017 рр., чемпіонами чемпіонату України "Дитяча ліга" серед юнаків 2004 року народження сезону 2018-2019рр., 2020-2021рр., є членами молодіжної збірної України з волейболу U17, U16.

Хваста Анатолій – майстер спорту України, володар Кубка України, володар супер Кубка України. Гравець команди вищої ліги «Спартак» м. Свалява сезону 2018-2019рр., команди вищої ліги ВК «ДСО-ЗУНУ» м.Тернопіль сезону 2020-2021рр., команди супер ліги ВК «Житичі» м.Житомир сезонів 2019-2023рр.

Тищенко Владислав – кандидат у майстри спорту України. Гравець команди супер ліги ВК «Вінниця» сезонів 2014-2017 рр., команди вищої ліги ВК «Astra» Молдова сезону 2017-2018 рр., команди вищої ліги ВК «Одеса-Політехнік» сезону 2018-2019 рр., команди супер ліги ВК «Житичі» сезону 2019-2020 рр.

Бойко Дмитро – кандидат у майстри спорту України. Гравець команди першої ліги ВК «Поділля» м.Тернопіль сезон 2011-2012 рр., команди вищої ліги ВК «ХАС - НАЕК» Нетішин сезону 2012-2014 рр., команди першої ліги ВК «Данківці» м. Хотин 2014-2017 рр., команди вищої ліги ВК «ДСО – ТНЕУ» м. Тернопіль сезону 2018-2019 рр., команди вищої ліги ВК «Прибилів» сезону 2019-2020 рр.

Гевко Денис, Калинський Юрій, Лукашук Денис – кандидати у майстри спорту України. Чемпіони України серед чоловічих команд першої ліги ВК «Прибилів» сезону 2018-2019рр., гравці команди першої ліги ВК «Покуття» сезону 2019-2020рр., команди вищої ліги ВК «Прибилів» сезону 2019-2020рр.

Рижов Олексій – кандидат у майстри спорту України. Гравець команди вищої ліги ВК «Барком - Кажани» сезону 2016-2017 рр., команди вищої ліги КП ВК «Дніпро» м. Дніпропетровськ сезонів 2017-2019 рр., команди супер ліги ВК «Буревісник - ШВСМ» м. Чернігів сезону 2019-2020 рр.

Коваль Олександр – майстер спорту України, гравець команди суперліги «Барком-Кажани» м. Львів, учасник Кубка

виклику, Кубку ЄКВ, волейбольної Ліги Чемпіонів сезону 2021-2022, володар Кубку України з волейболу сезону 2020-2021, призер Супер кубку України з волейболу серед чоловічих команд сезону 2021, чемпіон України з волейболу серед чоловічих команд суперліги сезону 2020-2021.

Серед магістрантів і студентів факультету фізичного виховання ТНПУ є гравці професійних команд чемпіонату України та молодіжної збірної України. Уривкін Данило, Стеблецький Андрій, Величко Станіслав, Ратушняк Андрій - гравці команди вищої ліги ВК «МХП - Вінниця» 2018-2020рр., команди супер ліги ВК «МХП - Вінниця» (2018-2023рр.). Уривкін Данило, Ратушняк Андрій - гравці збірної України U-22.

Чабан Ілля, Пампушко Ярослав - гравці команди вищої ліги ВК «МХП - Вінниця» сезону 2018-2019рр., команди супер ліги ВК «МХП - Вінниця» 2020-2023рр., гравці збірної України U-20, U-22.

Гладир Дмитро призер України з пляжного волейболу серед юніорів віком до 21 року, гравець команди вищої ліги ВК «Житичі» м. Житомир сезону 2021-2022рр., гравець команди KS Hutnik Wanda Krakow сезону 2022-2023, гравець збірної України U-20, U-22.

Черватюк Руслан, Зелінський Артем гравці команди супер ліги «Барком-Збірна України U18» сезону 2022-2023.

Висновки. Отже, факультет фізичного виховання ТНПУ підготував багато спортсменів – волейболістів, які поповнюють склади професійних команд волейбольних клубів України і здобувають високі результати.

Список літератури.

1. Антіпова Ж.І., Барсукова Т.О., Завезаєв В.В. Волейбол, як засіб розвитку фізичних якостей студентів навчальних закладів вищої освіти Електронний ресурс. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/download/4979/4936/>

2. URL: https://stud.com.ua/4107/meditsina/studentskiy_sport

3. Сопотницька О.В., Сопотницький Р.С Сучасні оздоровчі технології в процесі фізичного виховання студентської молоді. Інноваційні підходи до фізичного виховання і спорту студентської молоді . Тернопіль: В-во «Тайп», 2020.С.160-164.